

Kořenová nástavba

Hlavním úkolem kořenových nástaveb je doplnit korunkovou část zubního pahýlu do požadovaného tvaru, který má zajistit retenci fixní náhrady a zároveň vytvořit dostatek prostoru pro plášť korunky a ochránit zub (kořen) před frakturou.

Zhotovení

- Nepřímo – v laboratoři (kovové, keramické).
- Přímo – v ordinaci (s použitím prefabrikátů – většinou konfekční čepy se závitem či bez něj určené pro plastickou dostavbu v dutině ústní).

Indikace

Kořenové nástavby jsou indikovány:

- tam, kde je ohrožena rezistence pahýlu nebo retence umělé korunky,
- tam, kde je klinická korunka destruována kazem, úrazem nebo je zeslabená rozsáhlými výplněmi,
- zuby již dříve endodonticky ošetřené.

Kontraindikace

- Nedostatečně dlouhý nebo neprůchodný (= endodonticky neošetřitelný) kořenový kanálek.
- Kořen poškozený zubním kazem nebo frakturou zasahující hluboko subgingiválně nebo hluboko do alveolu.
- Periapikálně cystické ložisko nebo nezhojená periapikální léze s klinickými projevy.

Typy

Jednoduché kořenové nástavby

- poměr kořenová a korunková část = minimálně 2:3;
- poměr průměru kořenového čepu a kořene po obvodu 1:3 (tj. kořenová část nástavby má zaujímat 1/3 průměru kořene zubu);
- ponecháme použitelné tvrdé zubní tkáň korunkové části zubu.

Složené kořenové nástavby

Složené kořenové nástavby jsou vhodné zejména pro vícekořenové zuby s disparelními kořenovými kanálky. Indikovány jsou v případě výrazné disparelnity kořenových kanálků. Pro hlavní kotvení využíváme nejsilnější kořen (palatinální u horních M, distální u dolních M, u P záleží na anatomických poměrech). Ostatní pravidla jsou stejná jako u jednoduchých.

Kořenové čepičky

Kořenové čepičky jsou nástavby s litou obroučkovou bází.

- Poměr kořenové a korunkové části 1:1;
- gracilní nebo oslabené kořeny;
- paramarginální preparace s cirkulárním nebo semicirkulárním zaobleným schůdkem;
- součástí nástavby může být axiální zásuvný spoj nebo třmen.

Možnosti zhotovení

- Vždy nepřímý postup;
- rozdělujeme jen ordinační fázi (vymodelování nástavby přímo z vosku nebo z plastu – i s pomocí prefabrikovaného čepu);
- vyrobení nástavby v laboratoři na základě otisku.

Kovové lité kořenové nástavby

Semikonfekční nástavba

- spojením prefabrikovaného konfekčního kovového kořenového čepu a korunkové části odlité z vhodné slitiny;
- korunková nástavba se na konfekční čep modeluje přímo v ústech pacienta ze spalitelné samopolymeryjící pryskyřice nebo se konfekční čep pomocí otisku přenesl na model.

Celolitě kořenové nástavby

- pomocí prefabrikovaných beze zbytku spalitelných plastových čepů, které použijeme při otiskování;

- běžně zhotovujeme otisk pomocí silikonových hmot metodou dvojího míchání (jednoduchá dvoufázová technika) nebo polyéterovými hmotami (jednoduché jednofázové otiskování).

Prefabrikované čepy

- cylindrické – velmi dobrá retence, náročné na preparaci, zeslabuje kořen zubu zejména v apikální třetině (pro mohutnější kořeny);
- kónický – vysoká přesnost, snadná adaptabilita, menší ztráta tkání kořenového kanálku, horší retence, větší ztráta zubních tkání v krčkové oblasti kořene;
- cylindro-kónický – přibližně anatomický tvar (kónický v apikální 1/3, cylindrický v cervikální 1/3).

Keramické kořenové nástavby

- zlepšují estetiku nekovových korunkových náhrad;
- vysoce biokompatibilní;
- barevné sladění s kořenovým dentinem vytváří dobré podmínky pro estetiku „červené a bílé“, tj. dásně – zub.

Odkazy

Použitá literatura

- HUBÁLKOVÁ, Hana a Jana KRŇOULOVÁ. *Materiály a technologie v protetickém zubním lékařství*. 1. vydání. Praha : Galén, 2009. 301 s. ISBN 978-80-7262-581-9.
- KRŇOULOVÁ, Jana a Hana HUBÁLKOVÁ. *Fixní zubní náhrady*. 1. vydání. Praha : Quintessenz, 2002. 0 s. ISBN 80-902118-9-5.
- MAZÁNEK, Jiří a František URBAN, et al. *Stomatologické repetitorium*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing a.s, 2003. 456 s. ISBN 80-7169-824-5.
- SVOBODA, Otto. *Stomatologická propedeutika: Učebnice pro lékařské fakulty pro posluchače stomatologie*. 1. vydání. Avicenum, 1984. 392 s.
- DOSTÁLOVÁ, Tatjana. *Fixní a snímatelná protetika*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, a.s, 2004. 220 s. ISBN 80-247-0655-5.